

De apostelen waren mensen zoals wij, met een verlangen om Christus na te volgen, met goede wensen, ook met beperkingen en gebreken, met zwakheden en voornemens om iedere dag betere leerlingen van Jezus te worden. De fysieke aanwezigheid van de Heer maakte hen tot rechtvaardiger mensen en beschermde hen tegen het afdwalen (*"Kunnen dan de vrienden van de bruidegom vasten, terwijl de bruidegom bij hen is?"* Mk 2, 19).

Maar de Heer, die wist dat Hij niet veel jaren met hen zou zijn, leert hen iets belangrijks om in harmonie, vrede en heiligheid te kunnen groeien, zodat zij elkaar kunnen helpen: met de woorden van het evangelie van vandaag leert Hij ook ons hoe we ons moeten gedragen als iemand begint te lopen op de verkeerde weg. Hij leert dat men moet proberen om hem te winnen, terechtwijzen en waarschuwen met tact en liefdadigheid. Wat de Heer de apostelen leert, is erg belangrijk om elkaar in het leven te ondersteunen.

1. Hij zegt "als je broer", niet "als een persoon". Dat wil zeggen, men moet de andere als een broeder zien, als iemand van wie men op een speciale manier houdt. Broederliefde maakt de blik welwillend en het doet pijn als je ziet dat de broeder op de verkeerde weg loopt en verkeerd doet. Daarom is de broederlijke terechtwijzing een daad van liefde. Sint Thomas van Aquino zegt dat de vermaning en de waarschuwing vormen van christelijke liefde zijn omdat ze een remedie zijn om voor de broeder een kwaad te vermijden (Summa II-II 33,1) In de KKK lezen wij: *"(...) de liefde eist de weldadigheid en de broederlijke vermaning; ze is welwillendheid; ze wekt wederkerigheid op; blijft belangeloos in verdraagzaam; ze is vriendschap in gemeenschap"* (KKK, 1829).

In deze zomer waren er verschillende zeer warme dagen met ruwe zee. Ik was op een middag laat in Zandvoort en velen gingen de zee in zonder het risico te beseffen, maar de strandwachten kwamen keer op keer langs met boten die zeiden dat ze de zee niet in moesten of uit het water moesten komen, omdat het gevaarlijk was. Iets daarvan is broederlijke vermaning, de liefdadigheid die een broeder waarschuwt voor iets wat slecht voor hem is.

Jezus leert ons dan de wijze, rechtvaardige en liefdadige manier van broederlijke terechtwijzing: Eerst onder vier ogen terechtwijzen, privé en met tact en liefdadigheid. Sint Thomas zal zeggen dat het op de meest geschikte tijd, plaats en manier moet worden uitgevoerd (Summa II-II 33,2) Zo dit niet lukt, dan met andere vrienden. Zo dit geen resultaat biedt, leg het dan voor aan de gemeenschap; zo dit niet lukt, dan volgt een zware beslissing met het doel om te zien of hij of zij op die manier kan verbeteren. En Hij zegt dat Hij daar aanwezig is waar twee of drie samen bidden, samen voor de broeders en zusters bidden.

2. Ik zou twee woorden willen zeggen over de geest van deze broederlijke terechtwijzing:

a. Het eerste, en misschien wel het belangrijkste, is om zelf te proberen een beter christen en persoon te worden, rechtvaardiger, hardwerkend enz., onszelf te corrigeren op de gebreken die we in onszelf zien. Op deze manier zal het oog zuiver zijn om de anderen te kunnen helpen.

b. Als iemand denkt dat hij een medemens zal vermanen, laat je dan altijd bewogen worden door naastenliefde, door het goede van de ander te zoeken en niet door woede, verontwaardiging, enz. Welnu, er bestaat een risico om niet zozeer de andere te helpen zoeken, maar om zichzelf te willen ontdoen van woede over de fout, de schuld of het gedrag van de broeder. Don Bosco zei dat kinderen zich moesten realiseren dat ze gecorrigeerd worden voor hun eigen bestwil en niet uit woede of trots, anders zou de correctie een slecht effect hebben op het kind.

c. De Heer geeft ons het voorbeeld van tact en naastenliefde om de anderen terecht te wijzen. Hij heeft dat gedaan, zoals de heilige Thomas zegt, op de juiste plaats, tijd en manier, op zoek naar het welzijn van de persoon die Hij waarschuwde, of het nu apostelen, leerlingen, zondaars, religieuze autoriteiten, enz. waren. Hij ontdekte geen geheime fouten voor anderen, hoewel Hij ze kende (*"Hij wist wat er in de mens stak en daarom was het niet nodig dat iemand Hem over de mens inlichtte"* Joh 4:25)

We mogen zien hoe Hij zijn apostelen terechtwees, degenen die het dichtst bij Hem stonden: in het licht van hun egoïsme die hen verleide de eerste plaatsen te willen hebben, daagt Hij hen niet uit maar laat ze heroverwegen (*"Gij weet, dat de heersers der volkeren hen met ijzeren vuist regeren en dat de groten misbruik maken van hun macht over hen. Dit mag bij u niet het geval zijn; wie onder u groot wil worden, moet dienaar van u zijn...."* Mt 20:25-26); Hij noemt Petrus "Satan" maar legt uit waarom: *"want gij laat u leiden door menselijke overwegingen en niet door wat God wil"*. Petrus verloochent Hem maar Jezus kijkt alleen naar hem en na de verrijzenis zal de Meester hem drie keer vragen of hij van Hem houdt, enz.

Ook de leerlingen, ook de heilige Marta, boos omdat haar zus haar niet helpt in huis, corrigeert Hij zachtjes en zonder haar pijn te doen: *"Marta, Marta..."*. Aan de leerlingen van Emmaüs, *"O onverstandigen..."* (Lk 24:25). Aan degenen die Hem voor slechts materiële goederen zochten: *"Niet omdat gij tekenen gezien hebt, zoekt ge Mij, maar omdat gij van de broden hebt gegeten tot uw honger was gestild. Werkt niet voor het voedsel dat vergaat..."* (Joh 6: 26-27), enz.

Hij daagt de overspelige vrouw niet uit, maar zuivert de harten van degenen die haar beschuldigen (*"wie zonder zonde is ..."*), ze laten haar met rust en de Heer zegt haar niet meer te zondigen. De Farizeeër die Hem uitnodigt om te eten en Hem innerlijk bekritiseert omdat Hij zijn voeten heeft laten kussen door een zondares, berispt Hij met een gelijkenis. Hij werpt de handelaren uit de tempel van Jeruzalem en legt de reden voor zijn profetische actie uit. De goede dief beweegt zijn hart door Zijn voorbeeld, enz.

Hij spreekt zeer krachtige woorden tegen de religieuze autoriteiten en ook nog in het openbaar, maar Hij vertelt hun ook de reden voor die woorden, zodat ze kunnen heroverwegen en veranderen. Degenen die van plan waren Hem te vermoorden heeft hij niet in het openbaar onthuld, maar gecorrigeerd met gelijkenissen die alleen zij konden begrijpen en zo misschien geen moordenaars werden, enz. Hij corrigeert Pilatus door hem eraan te herinneren dat het gezag dat hij heeft van God komt, dat wil zeggen dat hij het ten goede moet gebruiken.

3. Tegenover dit drama van vrijheid van een mens die een verkeerde weg neemt en van liefde, staat Jezus' laatste les voor vandaag. Het gebed in zijn Naam vermag alles, ook de verzoening van vrijheid en liefde in het hart van het meest onwillige kind. De christengemeenschap leeft vanuit het vertrouwen dat waar twee of drie in Jezus' naam aanwezig zijn, Jezus daar zelf aanwezig is.

En Hij is aanwezig vooral in de heilige Mis waarin wij samen met Christus bidden niet slechts voor onszelf maar voor alle mensen, bijzonder voor degenen die meer in nood zijn. Omdat Christus op het altaar aanwezig is en ons in het gebed leidt is het gebed van de gelovigen tijdens de mis zo krachtig voor God en kan het wonderen doen in de harten van andere mensen.

Laten we God om de genade vragen om de voorbeeld van wijsheid van onze Heer bij het terechtwijzen te volgen, om altijd vrienden te hebben die ons helpen beter te worden en dat we anderen helpen met ons advies, ons gebed, ons goede voorbeeld. Moge OLV wiens geboorte we aanstaande dinsdag 8 september vieren, ons en onze medemens helpen met haar voorspraak bij haar Zoon. Amen